

HAVANK

Polka Mazurka

Over het boek

Dit is het Schaduw-verhaal met de hoogste totaaloplage van allemaal. Waarop die enorme populariteit berust is moeilijk precies te zeggen, maar de spannende handeling en de joyeuze vaart van dit boek zullen er zeker toe hebben bijgedragen.

Het werk van wijlen Havank wordt met de regelmaat van een klok herdrukt en geen lezer zal dan ook hiaten in zijn Schaduw-verzameling hoeven aan te wijzen. In zijn eerste boeken sloot Havank zich nog angstvallig aan bij de toen heersende 'orthodoxe' traditie – gevestigd door Edgar Wallace en door een pionier als Ivans – maar in zijn latere romans kreeg de humor van zijn persoonlijke taalgebruik hoe langer hoe meer de overhand. Na Havanks dood wordt de serie voortgezet door de journalist-schrijver Pieter Terpstra, die door pers en publiek vrijwel onverdeeld is geprezen om zijn inlevingsvermogen in het hoogst merkwaardige zieleleven van de Schaduw.

Over de auteur

Henricus Fredericus (Hans) van der Kallen had al vroeg de ambitie schrijver te worden. In 1935 werd zijn droom bewaarheid toen hij bij uitgeverij AW Bruna & Zn. de succesauteur Ivans opvolgde. Van der Kallen nam hierbij het pseudoniem Havank (H van K) aan. Hij zou voor Bruna dertig zeer populaire misdaadromans schrijven, meestal met als hoofdpersoon Charles C.M. Carlier, alias de Schaduw. De detectives van Havank zijn verschenen in de bekende Zwarte Beertjes-reeks en uitgegeven met boekomslagen getekend door Dick Bruna. In totaal zijn er meer dan tien miljoen exemplaren van zijn boeken verkocht, van zes boeken werd een hoorspelbewerking gemaakt. Op 22 juni 1964 overleed Havank.

Van dezelfde auteur

Het mysterie van St. Eustache
Het raadsel van de drie gestalten
Het spookslot aan de Loire
Het probleem van de twee hulzen
Er klopt iets niet
Hoofden op hol
Vier vreemde vrienden
De Schaduw grijpt in
De Cycloop
De Schaduw contra de drie dartele doodgravers
De Schaduw is terug
Lijk halfstok
In memoriam de Schaduw
De versierde bedstee
"Schaduw ... waarom?"
De man uit de verte
De N.V. Meteor
De weduwe in de wilgen
Deurwaardersdelirium
Het geheim van de zevende sleutel
De verkavelde bruidegom
De zwarte Pontifex
Havank-omnibus
Circus Mikkenie
Spaanse pepers
Dodemans dollars
De Schaduw & Co
Vier Schaduwen en één Spook
Caviaar en cocaïne

Colofon

Omslag: Dick Bruna

Druk: Van Boekhoven-Bosch N.V. – Utrecht
1973 A.W. Bruna & Zoon Utrecht/Antwerpen

ISBN 90 229 0013 4

ISBN e-book 978 90 449 6182 9

De spanningsnieuwsbrief

Wilt u op de hoogte blijven van alle nieuwe spannende boeken van A.W. Bruna Uitgevers, dé thrilleruitgever van Nederland? Geeft u zich dan op voor onze spanningsnieuwsbrief via onze website www.awbruna.nl

Havank

Polka Mazurka

A.W. Bruna Uitgevers B.V., Utrecht

I

VRIJDAG 30 OKTOBER

Waarin wordt verhaald hoe een mannetje mistroostig in de novembermist wandelde en een auto zag staan; en de lezer vervolgens een meisje ontmoet en reeds begint te begrijpen wat er nu verder gaat gebeuren. Waarna het hoofdstuk wordt besloten met een vondst

1

Het mannetje liep mistroostig te mopperen in de mist. En het had reden om mistroostig te wezen, want ten slotte was het maar een klein en koud mannetje in een grote en donkere straat, waar het licht van schaarse lantaarns gesmoord werd in druipend natte watten van grauwe herfstnevel.

‘Huuuh!...’ zei het mannetje, en het huiverde.

Zonder overmatige inspanning van zijn trouwens levendige verbeelding, had het zich kunnen wijsmaken dat het niet in Parijs rondstapte, maar in een ketel gestoomde havermost, geenszins op weg was van Montparnasse naar het Quartier Latin, doch dwaalde door de verlaten straten van een dommelend stadje diep in de provincie.

‘Brrr!...’ zei het mannetje, en het rilde.

Het rilde en trok zijn hoofd dieper weg in de hoog opgespalkte jaskraag, want het haatte havermost en het had een hekel aan provinciestedjes. Bovendien liep het zich er juist over te beklagen, dat het te voet was gegaan waar het een taxi of de Métro had kunnen nemen.

‘Stom...’ zei het mannetje, en het fronste.

En het schoof vol mededogen jegens zich zelf verder door de rue Notre Dame des Champs en het sloeg de hoek om van de rue

Joseph Bara, met een gezicht of lang dode Joseph er iets aan kon doen dat het herfst was en koud en dat de kikker-kille geraamten der bomen boven de grauwe tuinmuur aan 's mannetjes linkerhand, juist toen begonnen te kwispelen en een cascade van regendroppels afschudden, die koud en puntig over zijn gezicht spetterden.

‘Beroerlingen...’ zei het mannetje, en het keek grimmig.

Ergens in de mist sloeg een klok, bibberig en schrill. In de verte antwoordde de torenslag van het Luxembourg, deftig rond en vol. Eén enkele slag. Half elf. Door de gesloten luiken aan de overzijde siepelde het zagende gezang van een radio. Uit een open voordeur kwam het blèrend gekwetter van een conciërge. Een schimmige wandelaar dook op uit de mist en verdween weer. En langs het trottoir stond de auto.

‘Wat moet je daar?...’ zei het mannetje, en het trok de wenkbrauwen op. ‘Waarom sta je dáár?...’

En dat was het einde van het mannetje, – en het maakte plaats voor Inspecteur Charles Carlier, de Schaduw, wiens vakkundige belangstelling inmiddels was gewekt door een simpele bijzonderheid die duizend voorbijgangers zou zijn ontsnapt, maar de belangstelling wekte van de politiemans. Want, waarom had men de wagen juist daar geparkeerd waar een gehavende schutting vol bonte reclames een gapende opening in de eentonige rij der huizen afsloot?

‘We zullen,’ besloot hij, ‘even gaan zien.’

Hij stak op zijn geruisloze gummizolen de straat over en haalde zijn zaklantaarn te voorschijn. Het botte eind van de lichtkegel gleed door de portieruit. De wagen was leeg.

‘Jammer,’ zei de Schaduw. ‘Ik had gedacht...’

Wat hij precies had gedacht, laat zich slecht raden, want hij heeft er nooit over gesproken. Vermoedelijk hield het echter verband met de billijke prijs van hotelkamers en de handhaving van de moraal; maar, om deze of gene reden, haalde hij zijn notitieboek te voorschijn en schreef plichtmatig nummer en merk op. Het was een Delage, in de kleur van vanille-ijs.

‘Dat is dat,’ zei de Schaduw. ‘Je weet nooit, zie je.’

Dan vervolgde hij zijn weg, en hervatte de draad zijner melancholische mijmeringen. Het had, overwoog hij, z’n voordelen als je vrijwel elke Parijse nachttent van enige betekenis kende; – het had echter vooral z’n nadelen. Zo hield die kennis hem, bijvoorbeeld, op deze sombere novemberavond uit zijn bed... waar hij overigens ’s morgens nooit uit en ’s avonds nooit in kon komen; maar waar hij nu eens had gedacht enkele uren te slijten. Niet om te slapen, natuurlijk, dat kon morgenvroeg ook; doch om met een boek vol romantiek, een fles vol wijn en een pijp vol tabak... En nu, inplaats daarvan, een verzoek van de Brigade Mondaine – hoogst vererend, uiteraard – of hij eens hier en daar wilde gaan kijken. Hij kende immers zoveel mensen, hij had zóveel relaties, hij wist zóveel sluiptegjes. Want er broeide iets. Er zat coco in de lucht.

Tok-tok, tok-tok, tok-tok...

Verzonken als hij was in de somberheden zijner mistroostige overpeinzingen, drong het te laat tot hem door, dat het niets uitstaande had met het voornaamste ingrediënt van advocaat. En toen hij een hoek omsloeg, veerde hij met zijn mopperend gezicht tegen een strak gespannen en klef natte zwartigheid.

‘Verd...’ zei de Schaduw. ‘Kun je geen signaal geven!’

De paraplu deinsde achteruit en zonk.

‘Oh...’ zei het meisje.

Er volgde een stilte.

Het meisje keek naar de Schaduw en de Schaduw keek naar het meisje. Dan hief hij peinzend en ietwat aarzelend ook zijn vinger-toppen naar de rand van zijn doorweekte alpino; – want hij had reeds gezien dat zij lieflijk was als een goed glas wijn en schoon als een jonge auto. Kortom, van een niet alledaagse bekooring.

‘Gelieve,’ zei hij, ‘mij te verontschuldigen.’

‘Izwinité méne, Gospodin, ja oschin spéchou...’

Zij knikte even en gleed hem voorbij.

De Schaduw haalde de schouders op, en maakte een wanhopig gebaar met zijn handen.

‘Ja,’ zei hij, ‘als je zó begint, moet je ’t zelf verder maar weten, hoor. Dan trek ik mijn handen van je terug.’

Het meisje was inmiddels verdwenen, en het geluid van de hoge hakken stierf snel weg. De Schaduw hervatte zijn wandeling.

‘t Was Russisch, denk ik,’ zei hij, schudde dan het hele incident uit zijn pet en schoof het koffietentje op de hoek binnen. Het was er leeg en stil.

‘Meneer?...’ zei de waard.

‘Koffie,’ zei de Schaduw, en stelde zich voor de toonbank op. ‘En hoe heter hoe beter, want ’t is bliksems koud, en met een extra suikertje, wat dat is hèt voedsel van de atleet.’

Waarop de waard erkende dat dit zo was.

‘Ben je een atleet?’

De Schaduw schudde het hoofd.

‘Nee. Vanmorgen kon ik nog geen stuk zeep overheersen. ’t Sjeesde me uit de vingers, toen ik in m’n bad zat. Ik zing altijd in ’t bad, zie je.’

De waard knikte, meevoelend. Hij beleed, dat ook voor hem het bad het enige oord was waar hij nog zong.

‘Ja,’ zei hij. ‘Een vlottend stuk zeep in ’t bad, is wat een banane-schil is op de straat.’

De Schaduw proefde goedkeurend zijn koffie, en vond die parabel juist.

‘Juist,’ zei hij, en schoot zijn wijsvinger af, ‘want toen ik er op trapte, steigerde mijn evenwicht onder me vandaan zodat ik op ’t water plofte dat grotendeels uit de kuip vloog, – en doorgaans zijn vrouwen ’s morgens toch al niet in een best humeur.’

De waard knikte zwiggend en begon luidruchtig glazen te spoelen, terwijl hij een schuwe blik wierp in de richting van de kassa, waar men kuchte. En in zijn ogen lag de dovekolen gelatenheid van iemand die omtrent de huwelijks geneugten geen enkele illusie meer koestert.

‘Zo zijn ze,’ fluisterde hij.

De Schaduw volgde de richting van de blik, – en hij begreep.

‘Ja,’ zei hij, ‘een vereniging van oud-strijders.’

Dan legde hij zijn duiten op het zink en stapte de deur uit, naar buiten – waar het nog steeds donker en klam was, mistig en vochtig. Carlier stak de verlaten Avenue de l'Observatoire over, wijdde een weemoedige gedachte aan de vergane glorie der achttiende eeuw, en belandde op de Boulevard Saint-Michel die hij begon af te dalen. En naarmate hij de Seine naderde, werd het straatbeeld levendiger. De beide agenten op de hoek van de Place de la Sorbonne herkenden hem en groetten. Het drong eerst tot hem door toen hij hen reeds enkele schreden voorbij was. Hij draaide zich om en groette terug, verloor zich dan weer in de vraag waar hij verder naar toe zou trekken.

‘Nox,’ besloot hij, en sloeg de rue de Champollion in.

Het liep tegen énen, eer de Schaduw zijn onvruchtbare pelgrimsreize in deze streken opgaf en besloot zijn geluk elders te gaan zoeken. Terug naar Montparnasse. Hij stond even besluiteloos. Een taxi? De Métro? Te voet? In gedachten telde hij de knopen van zijn wollen vest, – en ging te voet, daar zijn vest zes knopen telde en hij met een taxi begonnen was. Hij nam precies dezelfde route, wetend uit ervaring dat deze omwegen afsneed. Langs het hoge hek van het Luxembourg, waar hij zich vermeide in de herinnering aan Catharina de Medicis en derzelve schilderachtige liefhebberijen. Vond haar ten slotte toch geen aardig mens, constateerde met ergernis dat hij geen sigaren meer bij zich had en besloot nieuwe voorraad in te slaan bij de waard op de hoek van de Joseph Bara. ‘Goedenavond,’ zei hij. ‘Vijf Voltigeurs en een munt voor de telefoon.’

De waardin schoof hem plus een munt zijn vijf sigaren toe, en de Schaduw verdween in de telefoonkast. Zijn korte onderhoud met de Sureté leerde hem, dat er geen nieuws was; waarop de Schaduw antwoordde, dat hij nog even in de ‘Poisson d’Or’ zou gaan kijken, en dat daarmee, voor die avond althans, zijn bereidwilligheid eindigde. Hij stapte met een knorrig gezicht uit de cel, borg de vijf Voltigeurs in zijn koker en verliet met een ‘Wel te rusten’ de bar. Mopperend over de hopeloze leegheid van de avond, sloeg hij de hoek van de Joseph Bara om, dacht even

aan het meisje dat hij hier bijna ondersteboven had gelopen, en keerde terug tot zijn oorspronkelijke conclusie, terwijl hij met de handen diep in de zakken voortliep door de stille straat.

‘Russisch,’ zei hij.

Onder de veelvoudige waden van klamme herfstnevel, vertoonde de straat nog steeds hetzelfde troosteloze beeld. Venijnig druilde de grienende motregen. Achter de gesloten luiken zeurde de radio. De echtelijke onenigheid was inmiddels klaarblijkkelijk uitgewaaid. Bij de haveloze schutting stond nog steeds de Delage, – en niets scheen zo zeker dan dat Inspecteur Carlier hier in geen geval een kans op promotie tegen het lijf zou lopen. Toch stak de Schaduw een hand in de zak van zijn overjas en haalde zijn lantaarn te voorschijn; want al stond de wagen er nog steeds, het was duidelijk dat hij er onmogelijk al die tijd kon hebben gestaan. Immers, hoe viel het anders te verklaren dat hij nu precies omgekeerd stond?

Gelijkmatig gleeed het schijnsel van de lamp over het stuur en over de voorbank, tot het plotseling uitschoot. Met een zwaai keerde het terug. Haastig bukte Carlier en bracht zijn ontsteld gezicht dicht bij het glas. Minstens vijftien volle seconden lang huiverde het licht over de gestalte achter in de wagen. Dan doofde het. Langzaam richtte de Schaduw zich op. Hij stak de lamp in zijn zak en keek peinzend om zich heen. Zijn vingers zochten zenuwachtig en instinctief naar het politiefluitje; want, geen twijfel of in de wagen zat het Russische meisje, en, geen twijfel ook, of zij was reeds enige tijd dood.

2

Door nacht en nevel snerpten de trillende stoten van het alarm. Met het platte koperen fluitje tussen de lippen, greep Carlier de kruk van het portier. De wagen was op slot. Hij haalde zijn lopers te voorschijn. Geen er van pakte. Terwijl hij opnieuw floot en ongeduldig een agent wachtte, liep hij langs de motorkap en

legde zijn hand op de radiator. Het glimmende metaal was nat, en het was tevens volkomen koud. Hij floot opnieuw. Hij overlegde. Hij haalde zijn gummistok te voorschijn.

‘Eindelijk,’ zei hij.

Twee agenten per fiets, uit de richting van de rue d’Assas. Van de andere kant drie agenten te voet, – hollend. De fietsen bereikten hem het eerst, maar met de eerste nieuwsgierigen ook.

‘Moord,’ antwoordde de Schaduw kort, en wees met de lichtbundel van zijn lamp naar binnen. ‘Allons, hier op de hoek kun je telefoneren. Bel de Sûreté op. En dat de Préfecture wat manschappen stuurt om de boel af te zetten. En laten ze spullen meebrengen om de wagen open te maken. Vlug.’

Een van de agenten zwaaide zich op zijn fiets. De anderen begonnen de talrijker wordende toeschouwers uiteen te drijven.

‘Hee!...’ riep de Schaduw de fiets achterna. ‘En bel Silvère op. Hij is thuis. AU Teuil 29-86. Hij heeft de griep maar dat doet er niet toe, maar doe ’t voorzichtig!’

Hij stond op het punt de ruit in te slaan met zijn gummistok, toen hij de matglazen lettertjes bemerkte.

‘Glace Sécurité.’

De wazig gele gloed van een overluid suizende gaslantaarn beeldde groteske schimmen in de grauw doorschijnende nevel. Meer agenten en meer nieuwsgierigen, meer open vensters en voordeuren. De fiets keerde terug. Eer hij hélemaal terug was, rees in de verte, langs een verwarde achtergrond van geluiden, het tweetonig signaal van Parijse Politie en Brandweer. Het geloei groeide met verrassende snelheid. Het publiek eveneens. Het aantal ‘flics’ eveneens. Het ongeduld van Carlier eveneens. Achter de eerste sirene dook een tweede op. Aanvankelijk als een echo, dan duidelijk onderscheiden. Het gillen van een bruusk geremde wagen. Een gele gloed van lampen die aan kwam groeien door de mist. Een van de sirenes zweeg. De drom nieuwsgierigen spleet als geploegd. Een overvalwagen stortte een ruim aantal agenten in de straat. Eer de drom zich weer kon sluiten, zweeg ook de tweede sirene. De dichte Renault gleed langs zij het trottoir. Vijf

mannen in burger. De eerste, – ridicuul ouderwetse zwarte jas en een bolhoed, een zeehondensnor, een agressieve neus met een ijzeren knijpbril halfstok. Inspecteur Frochot van de Dactyloscopische Dienst. Hij kwam uit de auto als uit een katapult.

‘Ah, jij... Moed, jongen, moed! Waar is ’t lijk ergens? Niet ont-snapt, hoop ik? Dan zijn we zuur. Enfin, dat zijn we toch. Wat jij?’

De Schaduw duimde naar de auto.

‘De wagen zit op slot.’

‘Vertel me iets nieuws. Ik heb een inbreker meegebracht. Hé! Tarzan, kom eens bij de apen. Maar blijf van de kruk af totdat...’

Hij rukte de ijzeren knijpbril af die slingerend aan het lint bleef hangen. Met een vergrootglas bekeek hij het natgeregende nikkel van de kruk. Het flitslicht van de beide fotograferende fotografen verblindde hem, en hij schoot nijdig omhoog. – ‘Hé! Klamme kabeljauwen! Kijk uit waar je kuitschiet. Onzalige dooie zeevis!’

‘Er zijn geen visjes in de Dooie Zee,’ zei de Schaduw.

‘Ik zei dooie zeevis en niet Dooie-Zee-vis. Wàt zei jij? De wagen zit op slot? Rare complicatie.’

‘Ja, maar dat wist ik overigens. De vraag is echter of er al dan niet vingerafdrukken staan op die knop. Zo ja, dan compliceert dat de zaak nog een beetje meer, want we kunnen ’t slot niet forceren zonder die afdrukken te vernielen. We kunnen de wagen niet verslepen zonder de deur eerst te openen, vanwege de rem. Om die afdrukken te fotograferen, moet de wagen echter naar de Quai des Orfèvres, maar daartoe moet eerst het portier weer open.’

‘Juist,’ zei Frochot, die inmiddels op de knop was uitgekeken en de ruiten bezichtigde. ‘En mijn schoonmoeder heeft ook nog nooit megelopen in een Derby, maar als jij in deze nattigheid één afdruk kunt vinden... Wie is dat?’

Uit de richting Montparnasse het geluid van een tweetonige hoorn. En het geluid kwam opvallend snel nader.

‘Silvère,’ zei de Schaduw, en keek naar het bedrijf van de sloten-maker. ‘Ik heb ’m laten roepen.’

‘Daar zou ik me evenmin op verhoofardigen als op een steenuist, want ’t is beslist onmenslievend. Hij had immers griep en een vrije avond?’

Agenten maakten ruim baan in de volksmenigte rond het kordon. Vlak voor de Renault stopten de lampen. Nadat het licht doofde, werden de omtrekken zichtbaar van de zwarte Packard. Het portier zwaaide open. Een jongeman, in donkere regenjas, dreunde het achter zich dicht. Een rijk en deftig geluid. Hij tikte even aan zijn vilthoed, toen er agenten salueerden. Diep in zijn kraag gedoken en een doek hoog om zijn hals kwam hij haastig op de Delage toe en drukte de drie anderen de hand.

‘Hallo, Carlier, Frochot. Goedenavond, Dok. Beestenweer, wat? Kun je me niet een jaar ziekteverlof voorschrijven? Ik stoom van de koorts. Wel...?’

Carlier vertelde in het kort zijn wedervaren, en richtte opnieuw zijn lantaarn naar het vermoorde meisje. Silvère keek langs de slotenmaker naar binnen.

‘Hoe laat was ’t, toen je haar ontmoette?’

‘Half elf. ’t Had juist geslagen. ’t Was even voor enen, toen...’

‘Had je een bepaalde reden om nog eens in de wagen te kijken?’

‘Geen enkele. Behalve dan dat hij juist hier staat.’

Silvère keek om zich heen. Recht vóór hem de tuinmuur van een gesticht. Achter hem de schutting.

‘Vreemd.’

‘Dat dacht ik zo,’ zei de Schaduw. ‘Kijk, hij heeft ’m open. Bovendien stond de wagen de eerste keer andersom.’

‘De wagen is open,’ zei de slotenmaker.

Hij bukte zich naar binnen en ontstak de plafondlamp, waarna hij plaats maakte voor Silvère.

‘Hé...’ zei deze, en wees naar de zilveren schoentjes. ‘Had ze die aan bij de botsing?’

‘Nee,’ zei de Schaduw, en wees op de avondjapon van witte zijde.

‘Ze moet zich hebben verkleed. Wel had ze dezelfde bontmantel aan.’

‘Zo? Amuseer je je, Frochot?’

‘Formidabel. Een hele vierstemmige kyrie eleison van vuile vingers.’ – Hij was om de wagen heen gelopen, en had het andere portier geopend. – ‘Ze zijn van de garagehouder, denk ik.’

Silvère opende de bontmantel, en legde die even snel weer toe. Hij huiverde, en wenkte de dokter om dan naar de voorkant van de wagen te lopen en de motorkap op te lichten.

‘Gezien, Carlier, dat het vrouwtje geen tas bij zich heeft? Licht eens bij, wil je.’

Hij trok zijn handschoenen uit en legde zijn vingertoppen op het motorblok.

‘Koud?’ vroeg Carlier.

Silvère knikte.

‘Dus geen papieren,’ voltooide Carlier. ‘Kun je zien, zo?’

‘Nee, geef mij de lamp maar.’

Hij bukte zich over het motorblok en vond wat hij zocht.

‘Noteer even, Carlier: Twee zeven zes komma zes vijf drie, ’t motornummer.’ – Hij liet de kap zakken en haakte de houders weer in. – ‘Wat zei je? Je had ’t registratienummer opgenomen?’

‘Negen nul één vijf RK zeven,’ reciteerde de Schaduw uit het hoofd.

‘Kijk eens naar het nummerbord,’ adviseerde Silvère.

De Schaduw keek waar hem gezegd werd te kijken. Hij tastte in zijn binnenzak en haalde zijn omvangrijke notitieboek voor den dag. Hij keek uit het boek naar de nummerplaat. Hij keek van de plaat weer in het boek. Hij keek Silvère aan. Hij schudde het hoofd. De nummerplaat hield hardnekkig vol dat het zes twee negen zes RK drie moest wezen.

‘Dit is,’ zei hij, en borg het boek op, ‘merkwaardig.’

‘Ja,’ zei Silvère en zocht een sigaret. ‘Niet kwaad om mee te beginnen, wat? En wedden dat ze geen vierkante millimeter papier bij zich heeft? En wedden dat er geen vierkante centimeter papier in de wagen zit? En wedden dat de wagen gestolen is?’

‘En wedden dat ze een Russin is?’

‘Eh?...’

‘Beh!...’ zei de Schaduw. ‘Als we eens probeerden te wedden of ze

in of buiten de wagen vermoord is? Later kunnen we dan altijd nog andere weddenschappen afsluiten.'

De fotografen waren gereed met fotograferen. De dokter had inmiddels uitgemaakt dat het meisje dood was. Hetgeen niemand met grote bewondering voor zijn kunnen vervulde. In de Delage geen enkel document. In het vak onder de voorruit een flanellen lap. En verder niets. Daarop verklaarde Silvère, dat het geen zin had, hoegenaamd, het onderzoek ter plaatse voort te zetten.

'De wagen naar de Quai des Orfèvres, en de dode naar het Institut Médico-Légal.'

'De identiteit,' zei Frochot.

'De kleren,' zei Silvère. 'Hallo, Dok. De lijkschouwing kun je, voor mijn part, morgenvroeg verrichten. Dus kijk niet zo onmenselijk chagrijnig. De kleren moet ik echter absoluut van nacht nog hebben.'

'Zelfs de asbakjes zijn leeg,' kwam de Schaduw.

Frochot schoof de lichtbundel van zijn lamp heen en weer over het donkerrode leer van de zittingen, over een nog nieuwe rubbermat en over het glanzende stuur.

'Leg een krant of iets dergelijks op de vloer, Silvère, voordat je instapt. En leg meteen iets over de zitting. Je rijdt waarschijnlijk zelf?'

'In ieder geval. Jullie klaar met fotograferen? Mooi Carlier, neem jij de Packard?'

'Met genoeg.'

Hij liep met de Schaduw op, opende het portier en nam een reisdeken uit de wagen. Middelerwijl informeerde hij naar 's Schaduws mening. Het bleek een sombere.

'Het wil mij voorkomen,' begon de Schaduw, en zocht een troostende sigaar, 'dat het een van die gevallen is zonder uitweg. Zie jij, bijvoorbeeld, om maar iets te noemen, één enkel punt waar je een redenering aan kunt vastknopen?'

Silvère glimlachte, en hing de reisdeken over zijn arm.

'Je bent al te somber, Tobias. Om te beginnen, heb ik...'

‘De griep,’ zei de Schaduw, en stapte in de Packard. ‘Dus blijf een eindje uit de buurt, of ik krijg ’t ook, – en daar moet ik niets van hebben, zie je.’

Silvère begon het portier te sluiten.

‘Over griep gesproken. Wees een goeie jongen, wil je, en rij even over Montpamasse. Daar vind je wel een apotheek die de hele nacht open is. Breng een zak aspirientjes voor me mee en al wat er verder te koop is tegen hoofdpijn, want ik heb een kop als een kapitalistische knorhaan.’

‘Komt allemaal in orde,’ zei de Schaduw. ‘Wat wil hij?’

Een agent, met de kap van zijn manteltje over zijn kepie, dook uit de mist op.

‘Inspecteur Rucard vraagt of hij de journalisten door kan laten.’

De Schaduw keek Silvère aan. Silvère keek de Schaduw aan. Beiden dachten aan de Pers en de identiteit van het meisje. Silvère aarzelde echter, en de Schaduw nam de leiding.

‘Nee,’ zei hij. ‘Dat Rucard ze maar naar de Quai des Orfèvres stuurt. Over een uur of zo ben ik wel tot hun beschikking.’

De agent salueerde en verdween weer.

‘Hé...’ riep Carlier hem nog na. ‘Zeg er maar bij dat ze dan meteen foto’s krijgen van het slachtoffer.’

‘O, juist,’ zei Silvère, ‘is dat de bedoeling.’

‘Dat is de bedoeling, ja. Tot straks. Doe je het portier netjes dicht?’ Hij stak de lampen aan, zette de wagen achteruit en keerde. De Packard schoot weg, terwijl Silvère naar de Delage terugging. De Dokter stond te mopperen. De fotografen pakten hun apparaten in. Frochot zat op zijn hurken bij het rechtse voorwiel. ‘Asfalt,’ zei hij. ‘t Is nog kleverig. ’t Zit tevens vol doffe bladeren en grint.’

Silvère stond met zijn voet op de treeplank en spreidde de reisdeken over de zitplaats achter het stuur. Hij keek naar het meisje alvorens de plafondlamp te doven. Het gele licht viel over haar koele dodenmasker. De dokter had haar gelaten in dezelfde houding. Het hoofd weggezakt op de schouder. De ogen gesloten. De smalle handen in de schoot gekruist. Ringen droeg ze niet,

geen andere sieraden ook. Het rechterbeen lag gestrekt, de zool van het zilveren schoentje tegen de voorbank. Het andere met de kuit tegen de zitting.

‘A propos,’ zei Silvère.

‘Wat wou je zeggen?’

Frochot was naast hem komen staan.

Frochot zette zijn nijldige knijpbril recht.

‘Niet iemand uit ’t milieu, denk je? Wat schat je d’r sociale standing?’

‘Milieu? Nee. Sociale standing? Wat is dat? Mij te vaag. Cultuur of fortuin? Fortuin kan best zonder cultuur leven. Wat ’t dan ook doet. Cultuur zonder fortuin is penibel. In vroeger eeuwen ging ’t doorgaans samen. Een fatsoenlijke vrouw, bedoel je misschien? Stel ’t maar uit tot we ontdekken wie ze is, dan merken we vanzelf wat ze is. Gaan we?’

‘We gaan. Waarschuw even dat ze de afzetting nu wel kunnen opheffen.’

Hij stapte in, en Frochot begon het portier te sluiten.

‘Wat vertelde Carlier? Ze moest zich verkleed hebben, geloof ik?’

‘Jaah?...’

‘Wat leid je er uit af?’

Silvère schudde het hoofd.

‘Doe niet zo eigenwijs. De lijkschouwing. En trek geen voorbarige conclusies, daar is nog nooit iemand beter van geworden.’

‘Die verkleedpartij is een uitgangspunt.’

‘Ja, en een uitgangsjurk ook. En verder haar identiteit. En daarom moeten we onmiddellijk de kleren hebben. Wasmerken, adressen van leveranciers. Dat brengt je gewoonlijk een heel eind. Een foto in de krant. Men – wisten we wie ’t was! – schijnt haar identiteit te hebben willen uitwissen. Onbegonnen werk. Dat lukt nooit. Lang of kort kan ’t duren, maar uitkomen doet ’t altijd. Wat jij?’

‘De uitzonderingen daargelaten, heb je volkomen gelijk.’

‘Jasses!...’

‘Wat heb je?’

‘Wat ik niet heb. De sleutel van de ontsteking. Je zult me moeten slepen, Frochot.’

Er verliep een kwartier, eer men in een naburige garage een sleep-touw had gevonden en de Delage aan de Renault koppelde.

‘Moed en zelfvertrouwen, Geneesheer,’ zei Silvère tot de mopperende dokter, die een allerberoerdest soort humeur demonstreerde. ‘Koel bloedigheid en twee borrels. Ingetogenheid van levenswandel is het kenmerk der zwakken. Twee borrels en troost je. De sectie kun je immers morgenvroeg waarnemen, op voorwaarde althans dat ik vanavond de kleren krijg.’

‘Buitengewoon tegemoetkomend, jongen. Nobel zelfs. Maar als de – h’m – geneesheer je een goed gemeente raad mag geven...’

‘Nee! Nee! Nee! Liever niet,’ zei Silvère haastig. ‘En lijk is genoeg en ik kom te zijner tijd tòch wel dood, – en op eigen gelegenheid, zonder geneeskundige medewerking. Denk je ook niet, Dok? Zeg eens de waarheid en niets dan de waarheid, als je daar tenminste na zoveel jaren praktijk nog toe in staat bent.’

‘Klaar,’ zei Frochot, en stak zijn hoofd uit de Renault. ‘Naar het Institut Médico-Légal?’

‘Klaar,’ zei Silvère, en zette de rem los. ‘Ja, naar het I.M.L. en vervolgens naar de Quai des Orfèvres.’